

מדינת ישראל
משרד החינוך

אגף של"ח וידיעת הארץ

אגף ביטחון ובטיחות בטיולים

ירושלים, י"ג תמוז תש"ף
05 יולי 2020

מתווה טיולים ופעילות חוץ בתקופת הקורונה

תוכן עיניינים

2	כללי
2	מטרת המסמך
2	הגדרות
2	אוכלוסיית היעד המשתתפת בפעילות החוץ
2	עקרונות מודל לביצוע הפעילות:
3	הערכות טרום יציאה לפעילות חוץ
4	הגעה לפעילות כולל הסעות
4	פעילות במרחבים הפתוחים:
5	לינה בטיולים
6	אירוח באכסניה (אכסניות נוער ובתי ספר שדה)
7	סיום ופיזור
9	נספח 1 – הצהרת בריאות הורים
10	נספח 2 – הצהרת בריאות למשתתף בגיר מעל 18
11	נספח 3 – הצהרת עובד / צוות מלווים

כללי

1. פעילות חוץ וטיולים, הם חלק מהערכים המובילים במערכת החינוך וחשיבותם גוברת במיוחד בתקופת הקורונה.
2. המשרד פועל לבצע פעילות חוץ וטיולים ולמצות את האפשרות המירבית לאור מגבלות הקורונה והנחיות משרד הבריאות.

מטרת המסמך

מתן הנחיות לקיומם של טיולים, סיורים ופעילות חוץ חינוכיות בשלב החזרה ההדרגתית לשגרה. הפעילות תבצע בכפוף לצו בריאות העם והנחיות משרד הבריאות.

הגדרות

1. "אזורים מוגבלים" – במקומות אשר יוגדרו ע"י משרד הבריאות כ"אזור מוגבל" לא יוכלו להתקיים טיולים ולא יוכלו לצאת ממנו טיולים.
2. "מסגרת חינוכית": מוסד המקיים פעילות חינוך פורמאלי ובלתי פורמאלי, מכינות קד"צ, פנימייה, בתי ספר, גני ילדים, תנועות נוער, ארגוני נוער, מתנ"סים, יחידת הנוער ברשות המקומית, סמינרים, קייטנות ובכלל זה בית הספר של החופש הגדול וכו'.
3. "קבוצה" – קבוצה קבועה, הומוגנית ומוגדרת, כפי שהנחה משרד הבריאות ב"צו הבריאות" המעודכן, וחלים עליה כלל הנחיות משרד הבריאות.
4. "מסגרת" – שתי קבוצות לצורך פעילות חוץ חינוכית – בהתאם לצו הבריאות המתיר התקהלות בשטח הפתוח של עד 50 אנשים.
5. "צו הבריאות" – צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (הגבלת פעילות מוסדות חינוך) (הוראת שעה), תש"ף-2020

אוכלוסיית היעד המשתתפת בפעילות החוץ

1. תלמידים ומוריהם – על פי הקבוצות האורגניות בזמן הלימודים / והמלווים.
2. חניכים ומדריכיהם בבתי הספר של החופש הגדול/קייטנות ציבוריות ופרטיות.
3. מדריכים בוגרים וצעירים, חניכים בכל הגילאים השייכים לחינוך הבלתי פורמאלי (תנועות נוער, ארגונים, מכינות, מתנ"סים, רשויות וכדומה), אשר מגיעים לפעולות חינוכית-חברתיות-ערכיות, לאחר סיום יום הלימודים הפורמאלי ובפגרות מהלימודים.
4. מלווים: מדריכי טיולים, מאבטחים, ליווי רפואי, הורים מלווים.

עקרונות מודל לביצוע הפעילות:

1. הטיולים יפעלו בכפוף לצו הבריאות והנחיות משרד הבריאות וחוזר מנכ"ל טיולים ופעילויות חוץ ויתואמו בלשכה לתיאום טיולים.
2. **מינוי אחראי קורונה בטיול** (יכול להיות אחראי טיול) – על כל מסגרת היוצאת לטיול ולפעילות חוץ למנות "אחראי קורונה בטיול" שתפקידו לוודא את הכללים הבאים:

מדינת ישראל
משרד החינוך

אגף של"ח וידיעת הארץ

אגף ביטחון ובטיחות בטיולים

- א. אחראי הקורונה לא יהיה מדריך הטיול.
 - ב. **תדריך** התלמידים/חניכים, צוות המורים/מדריכים, המלווים וכל משתתפי הטיול: על האחראי לתדריך את המשתתפים בכל העדכונים של ההנחיות והוראות משרד הבריאות כפי שיפורסמו מעת לעת, ולוודא שהם מיושמים הלכה למעשה ובאופן מידי טרם תחילת הטיול ובמהלכו.
 - ג. הקפדה על קבלת **הצהרת בריאות** חתומה מההורים של כלל המשתתפים בפעילות ביום הראשון של הטיול, המצהירים כי אין להם או לילדיהם תסמינים של חום, שיעול, או קוצר נשימה וכי אין בני משפחה מקרבה ראשונה החולים במחלת הקורונה. אחראי הטיול ישמור וייתק את הצהרות אלו. (ראה נספחים)
 - ד. משתתף שחום גופו עולה על 38 מעלות או שיש לו תסמינים של שיעול או קושי נשימה אחר - לא יורשה להצטרף לטיול.
 - ה. בפעילות רב יומית ימדד חום גוף לכל משתתף בכל בוקר והמדריך והמשתתף ימלא הצהרת בריאות שהנהלת הפעילות תשמור.
 - ו. יש לשמור על כללי היגיינה, ריחוק, ועטיית מסיכה בכל שלבי הפעילות והסיום (בהתאם להנחיות) במרחבים הפתוחים במהלך הפעילות. באחריות המשתתפים להביא אתם מסכה וציוד הגיינה אישי לכל משך הפעילות.
 - ז. במקרה שתלמיד/חניך חש ברע, על הצוות החינוכי להפריד אותו משאר חבריו ולדווח מיד להוריו על מנת שיגיעו מידיית לאסוף אותו. באחריות ההורה, לעדכן את המדריך או את מנהל/ת המסגרת החינוכית במידה שמדובר בתסמינים של נגיף הקורונה והמשך הטיפול בילד.
 - ח. מלווים יכולים להשתתף בטיול לאחר שאושרו על ידי מנהל המסגרת החינוכית והציגו הצהרת בריאות. מלווים אלו יהיו חלק מהקבוצה הקבועה.
3. בעת ביצוע פעילות המחייבת מגע אין חובה לשמור על מרחק של 2 מטר בין אדם לאדם כגון במהלך ביצוע פעילות ספורט, ובלבד ששטח המקום מאפשר שמירת מרחק של 2 מטרים לפחות בין אדם לאדם
 4. **ביקור באתרים** : בביקור באתרים (כמו למשל מוזיאונים או אתרי מורשת, פארקים) יש לוודא קיום "התו הסגול" לאתר בנוסף לרישוי העסקים.

הערכות טרום יציאה לפעילות חוץ

1. מנהל המסגרת החינוכית ישלח לתלמידים לחניכים ולהוריהם תכנית טיולים ופעילות חוץ ואגרת הנחיות קורונה, אשר תרכז רשימת הנחיות והסברים, מפורטים וברורים. מוצע גם לשקול מתן תדריך חזותי באמצעות האינטרנט (ZOOM) שיתוף ההורים בהיערכות ובהסברה.
2. מנהל המסגרת חינוכית/בא כוחו יכין רשימות הכוללות את כל המשתתפים בפעילות (כולל גורמי חוץ) שיפעלו בקבוצות קבועות אורגניות שלא תתחלפנה בינהן במהלך הפעילות, אין לאפשר מעבר חניכים בין קבוצות.
3. **גודל קבוצה**: ילדים עד כיתה ד' 35 משתתפים בקבוצה. ילדים כיתה ה' ומעלה עד 25 משתתפים. במידה ויש עירוב של גילאים שמעל לכיתה ד' תהיה הקבוצה עד 25 משתתפים.
4. לכל קבוצה יקבעו מדריך ומלווים קבועים.
5. האחראי/ת על הפעילות יבצע מעקב ורשום נוכחות של כלל המשתתפים בכל פעילות חוץ.

מדינת ישראל
משרד החינוך

אגף של"ח וידיעת הארץ

אגף ביטחון ובטיחות בטיולים

6. צוות המנהלה והנהלת הטיול/פעילות יהוו גם הם קבוצה עצמאית.
7. אין לקיים פעילות שבה ילדים/מבוגרים מקבוצות שונות מתערבבים זה בזה למעט בהסעות בהן יצורפו 2 קבוצות למסגרת אחת קבוצה לאורך כל הטיול.
8. מע"ר/מאבטח יתנו שירותי רפואה/ אבטחה לשתי קבוצות קבועות.
9. ישיבות צוות ניתן לקיים רק במרחב הפתוח תוך הקפדה יתרה על ריחוק חברתי ועטיית מסכות.
10. כל משתתף יגיע לפעילות כשהוא מצויד בצידוד הגיינה אישי (נייר טואלט, מגבונים, מסכות, ואלכוג'ל וכד') בקבוקי מים אישיים וכלי אוכל אישיים. לכל משך הפעילות.
11. הנהלת הפעילות תדאג למלאי של צידוד הגיינה נוסף למקרה הצורך.

הגעה לפעילות כולל הסעות

1. הסעות התלמידים והחניכים יתקיימו על פי [נוהל הסעות משרד החינוך בתקופת הקורונה המאושר \(קישור\)](#)
2. הישיבה באוטובוס תחולק כך שכל קבוצה תשב קבוע בחלק שלה (קדמי/אחורי).
3. בכל אוטובוס יהיו הפרטים הבאים: 2 מדחום, אלקו ג'ל בכמות כוללת של 1 ליטר לפחות – חיטוי ידיים, 10 מסכות חזריות.
4. כל משתתף יגיע באופן עצמאי למקום המפגש שיקבע מראש ושהועבר לידיעת ההורים התלמידים/ חניכים והמלווים החיצוניים, למגיעים ברכב פרטי- יש להמתין ברכב כך שלא תיווצר התקהלות בכניסה.
5. היציאה לפעילות הקבוצות תתקיים בפעילות ויצירת מרווחים של כ 30 דקות בין הקבוצות לאורך כל מסלול הסיור, והקפדה על מרחק של לפחות 100 מטרים בין מסגרת למסגרת. אין לקיים מפגשים בין המסגרות, כל מסגרת תסומן באופן חזותי (צוות ותלמידים/חניכים) על מנת להקל את ההפרדה.

פעילות במרחבים הפתוחים:

1. אחראי הטיול יתדרך את הטיילים בכל העדכונים, ההנחיות והוראות משרד הבריאות על פי הוראות מסמך זה וכפי שיפורסמו מעת לעת, ויוודא יישומן הלכה למעשה עם הכניסה למתחם הלינה, השהות בו ועד עזיבת המתחם.
2. הפעילות המתקיימת בשטחים פתוחים תהיה תוך שמירה על כללי הבטיחות הנדרשים במרחב הפתוח.
3. יש להקפיד על שמירת מרחק של 2 מטר בין כל משתתף במהלך כל הפעילות ולוודא שמירת ההנחיות והתקנות המחייבות.
4. שתיה ואכילה: אין להעביר בקבוק שתיה ומזון בין התלמידים/חניכים.
5. במידה ושתי מסגרות או יותר נפגשות באתר /מהלך המסלול, באחריות אחראי בטיחות הקורונה לוודא עצירת המסגרת ושמירה על מרחק בטיחות בין הקבוצות.
6. עטיית מסכה בשטח הציבורי מחוייבת מגיל 7 ומעלה. בשעת פעילות ובכיתה ילדים מכיתה ד' ומעלה מחוייבים בעטיית מסכה. במידה שהפעילות דורשת קירבה יש להקפיד היטב על עטיית מסכות ושמירה על קבוצות פעילות במסגרת הקבוצה (25 איש) בלבד, בפעילות גיחה וחניון למשימות המצריכות קירבה כגון בנייה מחנאית, חיבול יש לצוות רבעיות קבועות.
7. בטיול חד יומי - התלמיד/חניך יביא אוכל ושתייה מהבית עם כלים אישיים.

מדינת ישראל
משרד החינוך

אגף של"ח וידיעת הארץ

אגף ביטחון ובטיחות בטוילים

לינה בטוילים

1. הלינה תהיה בתוך מבנה.
2. קיימת אפשרות לקיים פעילות הכוללת לינה בשטח פתוח ובתנאי שתקיים במרחק של 2 מ' בין אדם לאדם.
3. הפעילות עם לינה תתקיים בקבוצות קבועות של עד 25 משתתפים במרחק של 100 מ' אחד מהשני.
4. אחראי הטויל יתדרך את המטיילים בכל העדכונים, ההנחיות והוראות משרד הבריאות על פי הוראות מסמך זה וכפי שיפורסמו מעת לעת, ויוודא יישומן הלכה למעשה עם הכניסה למתחם הלינה, השהות בו ועד עזיבת המתחם.
5. **לינת שטח - חניון לילה**
 - א. לכל "קבוצה" בת 25 חניכים יוקצה שטח המקנה מרווח של 5 מ"ר למשתתף. בין חניוני הקבוצות יישמר מרחק של 100 מ' לפחות.
 - ב. החניונים יסומנו בחיבלול ושילוט צבעוני מזהה לכל מסגרת ולכל קפסולה בתוך המסגרת.
 - ג. בכניסה לחניון תהיה עמדת אלבוג'ל
 - ד. התלמידים ילוננו תחת כיפת השמיים תוך שמירת 2 מטר וסידור "ראש זנב".
 - ה. החניון כולו ישולט בשלטי הנחייה ותזכורת לשמירה על מרחק עטיית מסכות ושמירה על הגיינה.
 - ו. **פחי אשפה:**
 - לכל קבוצה ומסגרת יהיה פח אשפה עם שקית חד פעמית לאיסוף אשפה, השקיות יוחלפו כשהאשפה תגיע ל 3/4 השקית.
 - בחניון הלינה תוגדר נקודת איסוף אשפה מרכזית מרוחקת.
 - ז. **שטיפות ידיים והגיינה אישית (צחצוח שיניים)**
 - לכל קבוצה של 25 ילדים יהיו 1 שירותים כימיים.
 - לכל קבוצה של 25 ילדים תהיה שוקת עם מים זורמים או ג'ריקנים.
 - שטיפות ידיים יהיו לפני האוכל, אחרי שירותים, לפני השינה, ולפני פעילות.
 - ליד כל עמדת מים תהיה עמדת הגיינה
 - ח. **מזון**
 - ט. הזנה: ההזנה בקייטנות ובמחנות תהיה לפי '[נוהל תזונה ומזון בקייטנות ובמחנות ילדים ונוער – נוהל שימושי למפעילי ומנהלי המסגרות השונות](#)' ובהתאם [להוראות השעה של קורונה בהגשת מזון במוסדות חינוך של משרד הבריאות](#).
 - (1) רכישת מזון מקבלן/ספק מורשה והגשת המזון בפעילות חוץ תעמוד [בהנחיות משרד הבריאות בהגשת מזון במוסדות חינוך](#).

מדינת ישראל
משרד החינוך

אגף של"ח וידיעת הארץ

אגף ביטחון ובטיחות בטיולים

- (2) יש לווסת את כניסת התלמידים/חניכים לחדר האוכל/מתחם האוכל לפי קבוצות של 25 ילדים ולהקפיד על שמירת מרחק בין הממתינים לאוכל כדי למנוע ערבוב קבוצות.
- (3) בעת הישיבה בחדר האוכל יש להקפיד על מרחקי ההפרדה בין התלמידים/חניכים כמו בהנחיות משרד הבריאות.
- (4) כל משתתף יביא עמו כלי אוכל אישיים שישימשו רק אותו ואינם ניתנים להעברה.
- (5) יש להקפיד על שטיפת כלים אישיים בקפידה תוך שמירה על ריחוק חברתי.

י. הסעדה

- (1) כל פעילות הגשת מזון בפעילות חוץ תעמוד בהנחיות משרד הבריאות בהגשת מזון במוסדות חינוך.
- (2) מס' התלמידים/חניכים שיורשה להיכנס לחדר האוכל בכל פעם יהיה בהתאם לקיבולת חדר האוכל כמופיע בנוהל מסעדות ובהתאם להנחיות המעודכנות של משרד הבריאות.
- (3) באחריות מנהל המסגרת החינוכית להזמין מקום ושעה מראש ככל שניתן.

יא. מקלחות ושירותים בשטח:

- (1) מקלחות ושירותים הם מוקד להתקהלות ולכן יש לקבוע כללים ברורים להנחות את המשתתפים ולמנות מבוגר לניהול והשגחה על שמירת מרחק ומניעת התקהלות.
- (2) יקבעו זמנים נפרדים לשימוש במקלחות לפי מסגרות, בתום זמן המקלחת חניכי המסגרת ינקו את המקלחות ולאחר בדיקת אחראי קורונה של שתי המסגרות יוכלו חניכי המסגרת הבאה בתור להשתמש במקלחות.
- (3) מומלץ להקצות שוקתות נפרדות למסגרות השונות או להקטין את מספר מסגרות המשתמשות בשוקתות. במקרה שלא ניתן להקצות שוקתות נפרדות, יקבע זמן שימוש נפרד לכל מסגרת.
- (4) לכל קבוצה של 25 ילדים יוקצה ויסומן באופן ברור תא שירותים שישימש רק את חברי הקבוצה. השירותים ינוקו לפחות 3 פעמים ביום.

אירוח באכסניה (אכסניות נוער ובתי ספר שדה): על פי תו סגול להפעלת בתי מלון

1. במסגרת ההכנות לטיול ייערך תיאום של האכסניה עם נציג המסגרת החינוכית לנוהל אירוח בעת שהותם באכסניה, ובהתאם להנחיות העדכניות של משרד הבריאות.
 2. צוות המסגרת החינוכית המצטרף לטיול יתוודך בהתאם ויעביר את ההנחיות לתלמידים.
 3. כניסת התלמידים/חניכים לאכסניה:
- א. נציג המסגרת החינוכית ייכנס ראשון לאכסניה, יקבל את חלוקת החדרים מפקיד הקבלה של האכסניה. בזמן זה התלמידים/חניכים ימתינו מחוץ לאזור הקבלה.
 - ב. התלמידים/חניכים יכנסו לאכסניה בצורה מבוקרת ובהתאם להנחיות המקום.
 - ג. לאחר פיזור קבוצה אחת תתאפשר כניסה של קבוצה נוספת.

מדינת ישראל
משרד החינוך

אגף של"ח וידיעת הארץ

אגף ביטחון ובטיחות בטיולים

4. חלוקת חדרים ולינה:

- א. כללי הלינה באכסניה יהיו בכפוף על פי תו סגול להפעלת בתי מלון
- ב. המטיילים יחולקו בחדרים קבועים ללא תחלופה במהלך כל הטיול.
- ג. בחדרים או בסמוך להם יימצאו אמצעי חטוי זמינים לשימוש.

סדר פעולות בהיוודע על חולה מאומת בטיול

בעת גילוי חולה מאומת בטיול יש לפעול ע"פ הנחיות הרופא המחוזי הרלוונטי.

- א. עם קבלת הודעה על חולה מאומת בקרב חניך או איש צוות של הטיול יש לפעול על פי הנחיות משרד הבריאות לחולה מאומת.
- ב. המשך הפעלת הטיול (חזרה מהטיול או המשך) תיקבע ע"י מנהל הפעילות בתיאום עם ראש הארגון אליו הוא שייך (תנועת נוער, מתנ"ס, רשות מקומית, מכינה וכדומה) בכפוף להנחיות הרופא בלשכת הבריאות המחוזית.
- ג. דיווח – באחריות אחראי הטיול לדווח לחדר מצב טיולים של משרד החינוך.

סיום ופיזור

- א. עם תום הפעילות יפוזרו התלמידים/חניכים בהדרגה במקום שנקבע מראש לפיזור.
- ב. יש לשמור על כללי הריחוק וההגיינה גם בשלב הפיזור.

מנהלים יקרים,

ההתמודדות עם מגיפת הקורונה מזמנת לנו אתגר בקיום פעילות חוץ וספורים במציאות משתנה להם נדרשת תשומת לב מיוחדת תוך מתן מענה לשלושת כללי הבטיחות החשובים בתקופה זו:

- א. הגיינה אישית
- ב. הצהרת בריאות
- ג. ריחוק והימנעות ממגע פיזי.
- ד. חבישת מסכה

אנו מאחלים לכם הצלחה רבה, ובריאות שלמה לכם לצוותים ולחניכים.

רותם זהבי	רמי ספיר	אלי שיש
מנהל אגף בטיחות ארצי	מנהל אגף טיולים	מנהל אגף ושלח וידיעת הארץ

מדינת ישראל
משרד החינוך

אגף של"ח וידיעת הארץ

אגף ביטחון ובטיחות בטיולים

מדינת ישראל
משרד החינוך

אגף של"ח וידיעת הארץ

אגף ביטחון ובטיחות בטיולים

נספח 1 – הצהרת בריאות הורים

הצהרת בריאות לתלמיד/חניך (ימולא על ידי ההורה/אחראי על הקטין)

(בשפה הערבית)

שם התלמיד/ה, חניך/ה: _____ מס' ת"ז: _____

שם המורה/ מדריך/ה: _____

אנו מצהירים כדלהלן:

- מדדתי חום לבני/בתי ונמצא כי חום גופו/ה מתחת ל 38.0 מעלות צלזיוס.
- בני/בתי לא משתעל/ת ואין לו/לה קשיים בנשימה*
- חוש הטעם והריח של בני/בתי ללא שינוי
- למיטב ידיעתי בני/בתי לא היה/הייתה במגע קרוב עם חולה קורונה בשבועיים האחרונים

*למעט שיעול או קושי בנשימה הנובע ממצב כרוני כגון אסטמה או אלרגיה אחרת.

שם ההורה: _____ תעודת זהות: _____

תאריך

חתימת הורה

מדינת ישראל
משרד החינוך

אגף של"ח וידיעת הארץ

אגף ביטחון ובטיחות בטיולים

נספח 2 – הצהרת בריאות למשתתף בגיר מעל 18

שם המשתתף/ה: _____ ת"ז: _____ טלפון נייד: _____
שם המסגרת החינוכית: _____

שם המדריך/ה: _____
אני מצהיר/ה כי:

- כי מדדתי חום ולא היה לי חום מעל 38.0 מעלות, הבוקר או ביומיים הקודמים
- איבני משתעל ואין לי קשיים בנשימה, חוש הטעם והריח שלי ללא שינוי.
- חוש הטעם והריח שלי ללא שינוי
- למיטב ידיעתי לא הייתי במגע קרוב עם חולה קורונה בשבועיים האחרונים.

תאריך _____ שם המשתתף _____ ת"ז _____ חתימה _____

*למעט שיעול או קושי בנשימה הנובע ממצב כרוני כגון אסטמה או אלרגיה אחרת.

מדינת ישראל
משרד החינוך

אגף של"ח וידיעת הארץ

אגף ביטחון ובטיחות בטיולים

נספח 3 – הצהרת עובד / צוות מלווים

הצהרת בריאות לעובד וצוות המלווים בפעילות החוץ

הצהרת בריאות של עובד במוסד החינוכי (חינוך פורמאלי/בלתי פורמאלי)
ימולא ע"פ הנחיות משרד הבריאות, [קישור להצהרת הבריאות באתר משרד הבריאות](#)

שם העובד/ה: _____ ת"ז: _____

שם המסגרת החינוכית בה עובד/ת בשגרה: _____

טלפון: _____

אני מצהיר כי:

1. מדידתי חום בבוקר, ולא לי היה חום מעל 38°C.
2. אין לי תסמיני קורונה (שיעול, קושי בנשימה* או כל תסמין נשימתי אחר חוש הטעם וחוש הריח שלי ללא שינוי).
3. לא הייתי במגע קרוב עם חולה קורונה בשבועיים האחרונים.

_____	_____	_____	_____
תאריך	שם העובד	ת"ז	חתימה

*למעט שיעול או קושי בנשימה הנובע ממצב כרוני כגון אסטמה או אלרגיה אחרת.